

Дидактичний потенціал методу кейсів на заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням для студентів спеціальності «Терапія та реабілітація»

Кобрин Надія Зіновіївна¹

Опубліковано	Секція	УДК
23.12.2025	Освіта/Педагогіка	378.615.8:811.11

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18431768>

Анотація. У статті теоретично обґрунтовано можливості використання методу кейсів у формуванні іншомовної професійної комунікативної компетентності у студентів спеціальності «Терапія та реабілітація». Узагальнено підходи до трактування поняття іншомовної професійної комунікативної компетентності та визначено її ключові компоненти. Проаналізовано роль навчальної дисципліни «Англійська мова за професійним спрямуванням» у системі професійної підготовки майбутніх реабілітологів і виокремлено основні напрями формування англійської професійної комунікативної компетентності. Розкрито сутність методу кейсів у контексті викладання іноземної мови й обґрунтовано його дидактичний потенціал. Доведено, що застосування методу кейсів сприяє інтеграції мовної й професійної підготовки, розвитку комунікативних умінь, критичного мислення, клінічної аргументації, а також підвищенню мотивації та навчально-пізнавальної активності студентів.

Ключові слова: іншомовна професійна комунікативна компетентність, метод кейсів, студенти-реабітологи, професійна підготовка, вища медична освіта.

Didactic Potential of Case Method in Teaching English for Specific Purposes to Students of Therapy and Rehabilitation

Annotation. The article provides a theoretical justification of using the case-based learning as an effective pedagogical technology for developing foreign language professional communicative competence in students majoring in Therapy and Rehabilitation. The concept of foreign language professional communicative competence is analyzed as a complex, multi-component phenomenon that integrates linguistic, communicative, professional, sociocultural, and strategic competences. The role of English for Specific Purposes (ESP) in the professional training of Therapy and Rehabilitation students is clarified, and the main directions of the competence development are identified. Special attention is paid to defining the case method in the context of ESP teaching as an interactive, problem-based, and student-centered instructional approach aimed at modeling professional communicative situations. The didactic potential of the case method is revealed through its capacity to integrate language learning with professional training, ensure contextualized acquisition of medical terminology, promote work

¹ Доктор філософії, доцент, кафедра латинської та іноземних мов ДНП «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького», ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1960-1212>.

with authentic medical genres, and create conditions for active language use in professionally relevant context. The findings indicate that the implementation of case-based learning in ESP classes for Therapy and Rehabilitation students contributes to the development of foreign language professional communication skills, critical thinking and reasoning, while simultaneously increasing students' motivation and cognitive engagement. The article concludes that the case method is a pedagogically sound and effective tool for enhancing the quality of English language instruction in higher medical education and for fostering the foreign language professional communicative competence of future rehabilitation specialists.

Keywords: foreign language professional communicative competence, case-based learning, rehabilitation students, professional training, higher medical education.

Вступ

Підготовка кваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців спеціальності «Терапія та реабілітація» є сучасною актуальною проблемою в умовах соціально-медичних викликів в Україні. Зростання кількості осіб з бойовим травмами внаслідок повномасштабної війни, демографічне старіння населення, а відтак – збільшення навантаження на систему охорони здоров'я через зростання кількості хронічних захворювань створюють підвищений попит на послуги з фізичної терапії та реабілітації. В цьому контексті реабілітологи виконують роль тих фахівців, діяльність яких спрямована на відновлення функціональних можливостей пацієнтів, підвищення якості їхнього життя, впровадження в медичну практику доказово обґрунтованих реабілітаційних практик і раціоналізації функціонування системи охорони здоров'я.

Водночас інтеграція української медичної освіти та реабілітаційної практики в європейський і світовий простір актуалізує потребу у формуванні іншомовної професійної комунікативної компетентності у майбутніх фахівців спеціальності «Терапія та реабілітація». Володіння англійською мовою як мовою міжнародного спілкування відкриває доступ до сучасних наукових джерел, клінічних протоколів, міжнародної співпраці, участі у наукових заходах і, безумовно, є запорукою для подальшого професійного розвитку. Своєю чергою, процес формування іншомовної професійної комунікативної компетентності потребує постійного пошуку ефективних дидактичних підходів до процесу викладання англійської мови за професійним спрямуванням у закладах вищої медичної освіти, завдання яких – забезпечити інтеграцію мовної підготовки з майбутньою професійною діяльністю.

Аналіз сучасних науково-педагогічних публікацій свідчить про сталий інтерес наукової спільноти до застосування методу кейсів як ефективної педагогічної технології під час професійної підготовки фахівців сфери охорони здоров'я у цілому та для викладання іноземної мови за професійним спрямуванням зокрема. Так, у сучасних наукових публікаціях метод кейсів розглядають як дієвий механізм формування клінічного мислення, здатності до аналізу професійних ситуацій і прийняття обґрунтованих рішень фахівцями різних медичних спеціальностей [1; 2]. Цікавими й актуальними також вважаємо дослідження, присвячені використанню методу кейсів під час застосування в освітньому процесі дистанційних і гібридних форм навчання з метою покращення результатів навчання та активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів-медиків [3].

Що ж стосується власне проблеми застосування методу кейсів під час викладання іноземної мови за професійним спрямуванням, то науковці часто студіюють такі аспекти окресленої проблеми, як: сутність методу, історію його появи й особливості застосування в процесі вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням [4]; використання методу кейсів як ефективного засобу формування навичок критичного мислення під час занять з іноземної мови у немовному закладі вищої освіти [5]; розкриття умов, необхідних для його успішної практичної імплементації у процесі

формування іншомовної комунікативної компетентності [6]; використання методу кейсів для опанування медичної термінології в контексті клінічної практики [7] тощо. Тим не менше, варто зауважити, що наявні дослідження про застосування методу кейсів під час вивчення іноземної мови здебільшого мають загальнометодичний характер і нечасто фокусуються на конкретних професійних напрямках, зокрема такій медичній спеціальності як «Терапія та реабілітація». З огляду на це, виникає потреба у цілеспрямованому студіюванні дидактичного потенціалу методу кейсів саме на заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням для майбутніх реабілітологів.

Мета цієї статті полягає у науковому обґрунтуванні можливостей використання методу кейсів як педагогічної технології для формування іншомовної професійної комунікативної компетентності під час вивчення англійської мови за професійним спрямуванням студентами спеціальності «Терапія та реабілітація».

Відповідно до поставленої мети дослідження виокремлено такі основні завдання:

- узагальнити зміст поняття «іншомовна професійна комунікативна компетентність» та її ключові компоненти;
- визначити роль іноземної мови за професійним спрямуванням як навчальної дисципліни у формуванні іншомовної професійної комунікативної компетентності у студентів спеціальності «Терапія та реабілітація»;
- детермінувати поняття методу кейсів у контексті вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням у закладах вищої медичної освіти;
- розкрити дидактичний потенціал методу кейсів через обґрунтування можливостей його застосування на заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням для студентів-реабітологів.

Результати

В українській системі вищої медичної освіти формування іншомовної професійної комунікативної компетентності є невід'ємною складовою професійної підготовки майбутніх фахівців системи охорони здоров'я. Це обумовлено глобалізаційними процесами у медичній науці, активною міжнародною співпрацею, відкритим доступом до сучасної актуальної англійської наукової медичної літератури, а також необхідністю налагодження ефективної міжкультурної комунікації у клінічній практиці та науковій діяльності. Зокрема, іншомовна професійна комунікативна компетентність вважається одним з ключових елементів, які формують професійну компетентність випускника закладу вищої медичної освіти.

У цьому дослідженні іншомовна професійна комунікативна компетентність розглядається як складне багаторівневе педагогічне явище, яке охоплює інтегровану сукупність знань, умінь, навичок і здатності до ефективної професійної комунікації в професійно-орієнтованому середовищі. Таке розуміння узгоджується з класичними концепціями, які виокремлюють мовленнєву, соціокультурну, стратегічну та дискурсивну компетентності [8]. Це ті ключові компоненти, які дозволяють не лише оперувати мовними формами, але й здійснювати комунікацію у різних культурних і мовних середовищах.

Аналіз сучасних науково-педагогічних досліджень також підтверджує, що формування англійської професійної комунікативної компетентності передбачає формування таких її основоположних компонентів, як *лінгвістична компетентність* (граматична, фонетична та лексична основи, необхідні для точного й адекватного професійного мовлення), *комунікативна компетентність* (здатність ефективно взаємодіяти, використовуючи як вербальні, так і невербальні засоби спілкування) та *професійна компетентність* (сукупність знань, умінь і навичок, які забезпечують

високий рівень виконання професійної діяльності, зокрема її основу формують професійні знання і практичний досвід) [9; 10; 11; 12].

В освітньому середовищі українського закладу вищої медичної освіти вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» служить основним механізмом формування іншомовної професійної комунікативної компетентності студентів медичних спеціальностей, у тому числі «Терапії та реабілітації». Окрім цієї навчальної дисципліни як обов'язкового компонента професійної підготовки майбутніх реабілітологів, студентам надається можливість бути слухачами дисциплін за вибором з іноземної мови, які покликані вдосконалювати навички фахового мовлення та професійної комунікації у різноманітних мовних контекстах, пов'язаних з професійною діяльністю. Це сприяє підготовці студентів спеціальності «Терапія та реабілітація» до складання «субтесту з тестових завдань іноземною мовою професійного спрямування ліцензійного іспиту «Крок 1» та екзамену з іноземної мови як складової державного кваліфікаційного іспиту» [13, 3]. Водночас очевидно, що високий рівень сформованості англомовної професійної комунікативної компетентності майбутніх реабілітологів є основою для їхньої подальшої наукової та клінічної діяльності, особливо в міжнародному або мультикультурному професійному середовищі.

Аналіз змісту навчальної програми дисципліни «Англійська мова за професійним спрямуванням» для студентів спеціальності «Терапія та реабілітації» дозволив виокремити кілька ключових, на нашу думку, напрямів формування англомовної професійної комунікативної компетентності (Див. Рис. 1):

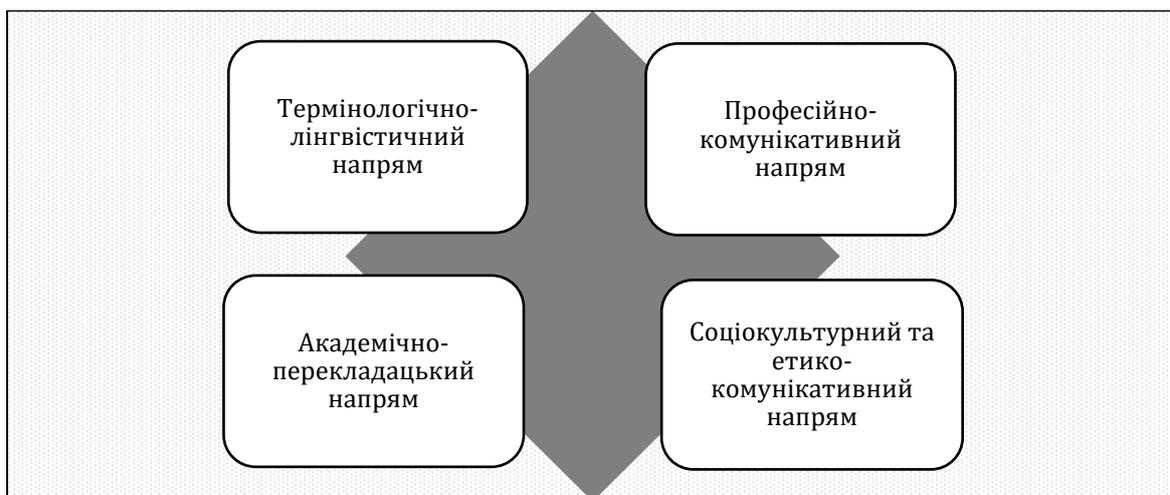

Рис. 1. Напрями формування англомовної професійної комунікативної компетентності студентів спеціальності «Терапія та реабілітація»

- *термінологічно-лінгвістичний напрям* спрямований на засвоєння: англомовної медичної термінології, зокрема з анатомії, фізіології, травматології, терапії, ерготерапії та реабілітації; терміноелементів греко-латинського походження, а також лексико-граматичних моделей, типових для використання в медичному дискурсі;
- *професійно-комунікативний напрям* передбачає формування здатності до усної та письмової англомовної комунікації у професійному середовищі, зокрема під час проведення медичних консультацій, збирання анамнезу пацієнтів, пояснення діагнозу, стратегій лікування і реабілітаційних заходів, а також реалізації професійної комунікації з пацієнтами й колегами в іншомовному середовищі;

- *академічно-перекладацький напрям* має на меті вдосконалення навичок читання й інтерпретування автентичної науково-медичної літератури англійською мовою; усного й письмового двостороннього перекладу; анотування, реферування й узагальнення фахових текстів; презентації результатів власної навчальної та наукової діяльності англійською мовою тощо;
- *соціокультурний та етико-комунікативний напрям* орієнтований на формування у студентів навичок дотримання професійної етики й мовленнєвого етикету; міжкультурної обізнаності у професійному середовищі; здатності аргументовано й ввічливо відстоювати власну професійну позицію, а також формування здатності вести комунікацію, яка ґрунтується на професіоналізмі, емпатії і толерантному ставленні до співрозмовника [13].

Відтак, з певністю можемо стверджувати, що зміст навчальної дисципліни «Англійська мова за професійним спрямуванням» для студентів спеціальності «Терапія та реабілітація» демонструє комплексний, компетентнісно-орієнтований підхід до формування англійської професійної комунікативної компетентності майбутніх реабілітологів, у якому поєднуються мовна підготовка, клінічна спрямованість, міждисциплінарна інтеграція та соціально-етичний компонент. Відповідно тематика практичних занять з англійської мови за професійним спрямуванням для студентів-реабітологів умовно поділена на дві групи. Перша з них охоплює базову загальномедичну, зокрема анатомічну, термінологію в межах студіювання таких тем, як «Тіло людини», «Скелет», «М'язи», «Нерви, мозок і спинний мозок» тощо. Своєю чергою, друга група представлена професійно орієнтованими темами, в межах яких майбутні реабілітологи ознайомлюються з видами і типами травм, а також такими поняттями, як терапія, фізична терапія, ерготерапія, реабілітація, у тому числі з актуальним на сьогодні для української системи охорони здоров'я напрямом пост-воєнної реабілітації [13].

Беручи до уваги зазначене вище, вважаємо, що застосування методу кейсів у процесі формування англійської професійної комунікативної компетентності студентів спеціальності «Терапія та реабілітація» є обґрунтованим і педагогічно доцільним. Переконані, що використання цього методу на заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням створює сприятливі умови для одночасного формування та цілеспрямованого вдосконалення лінгвістичної, комунікативної й професійної компетентностей, які в сукупності становлять основу англійської професійної комунікативної компетентності майбутніх фахівців спеціальності «Терапія та реабілітація».

Зауважимо, що у науково-педагогічній літературі спостерігається значна термінологічна варіативність у визначенні методу кейсів як науково-педагогічного явища. Для номінації цієї педагогічної технології використовуються такі поняття, як кейс-стаді (від англійського словосполучення – case study), кейс-метод, метод кейс-аналізу, метод конкретних ситуацій, метод аналізу ситуацій, метод ситуаційного аналізу, кейс-технологія тощо [14]. У більшості досліджень зазначені терміни застосовуються як синонімічні, оскільки вони позначають один і той самий метод навчання, сутність якого полягає у моделюванні практично значущих ситуацій, що пропонуються студентам для аналізу, обговорення та розв'язання.

Як зазначає Прибора, метод кейсів уперше було системно впроваджено у 1967 році в Університеті Макмастера (Канада), де він використовувався в межах проблемно-орієнтованого навчання. Згодом метод кейсів набув широкого поширення у закладах вищої освіти США та Західної Європи, а наприкінці ХХ – на початку ХХІ століття був адаптований до освітнього простору України [14]. Паралельно з цим у світовій педагогічній практиці утвердилася класична модель кейс-навчання, започаткована Гарвардською школою бізнесу, яка розглядає кейс як опис реальної або максимально

наближеної до реальності професійної проблеми, яка не має єдиного правильного розв'язання [15].

У сучасних наукових дослідженнях метод кейсів трактується як інтерактивна, проблемно-орієнтована технологія навчання, яка ґрунтується на аналізі, обговоренні й колективному або індивідуальному розв'язанні конкретної ситуації (кейсу), змодельованої на основі реальних або гіпотетичних подій, характерних для певної професійної сфери діяльності [16]. Основною метою застосування цього методу є формування і розвиток професійних, когнітивних і комунікативних компетентностей, а також здатності до критичного мислення й прийняття обґрунтованих рішень [17].

У контексті викладання іноземної мови за професійним спрямуванням метод кейсів розглядається як ефективний інструмент створення квазіпрофесійного мовного середовища, що забезпечує активну мовленнєву взаємодію студентів. Зокрема, Головка визначає метод кейсів як «практичний інструмент моделювання гіпотетичного мовного середовища та мовної ситуації з метою підготовки студента непрофільної спеціальності до лінгвістичної взаємодії» [18, 82]. Такий підхід дозволяє інтегрувати мовну підготовку з фаховим контекстом і забезпечити перенесення здобутих знань у практичну площину певного фаху.

Важливо підкреслити, що метод кейсів належить до форм активного та студентоцентричного навчання, оскільки передбачає безпосередню участь студентів в аналізі проблемних ситуацій і спільного пошуку рішень. Тож серед його ключових характеристик ми виокремили такі: *проблемність*, яка зумовлює необхідність аналізу та прийняття рішень; *контекстуальність*, завдяки якій забезпечується наближеність навчальної ситуації до реальних умов професійної діяльності; *інтерактивність*, що реалізується через дискусії, дебати та групову взаємодію учасників освітнього процесу; *рефлексивність*, яка передбачає оцінювання запропонованих рішень і власних дій; а також *міждисциплінарність*, сутність якої полягає в інтеграції мовних, професійних і соціокультурних знань.

Беручи до уваги зазначене вище та враховуючи власний педагогічний досвід, приходимо до логічного висновку, що використання методу кейсів на заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням для студентів-медиків, у тому числі спеціальності «Терапія та реабілітація», має високий дидактичний потенціал. Фактично використання цього методу навчання створює низку науково обґрунтованих педагогічних можливостей, практична реалізація яких має на меті сприяти ефективному формуванню англійської професійної комунікативної компетентності у майбутніх реабілітологів (див. Рис. 2). Водночас слід звернути увагу на те, що всі описані нижче можливості взаємопов'язані між собою та на практиці впливають одна з одної, таким чином підкреслюючи важливість кожної з них.

Рис. 2. Дидактичний потенціал методу кейсів у формуванні англійської професійної комунікативної компетентності майбутніх реабілітологів

Інтеграція мовної та професійної підготовки є однією з ключових переваг, які розкривають дидактичний потенціал методу кейсів під час вивчення англійської мови за професійним спрямуванням, оскільки процес інтеграції забезпечує поєднання формування іншомовної професійної комунікативної компетентності з формуванням фахових умінь, необхідних для майбутньої професійної діяльності у сфері терапії та реабілітації. Робота з кейсами, побудованими на реальних або наближених до реальності клінічних ситуаціях, сприяє зануренню студентів в автентичний професійний контекст, у межах якого англійська мова використовується не як абстрактна навчальна дисципліна, а як інструмент розв'язання професійних завдань.

Відтак, практичне застосування методу кейсів створює умови для реалізації принципів контекстуального навчання, оскільки вивчення англійської мови за професійним спрямуванням відбувається паралельно з опрацюванням спеціалізованого медичного змісту. Під час аналізу кейсів студенти застосовують мовні знання для обговорення клінічних й організаційних проблем, аргументації прийнятих рішень, презентації результатів і письмового оформлення професійної документації. Таким чином, інтегруються мовні навички (читання, говоріння, письмо, аудіювання) з розвитком критичного мислення, умінь командної взаємодії, професійної аргументації та прийняття рішень, що є важливими складниками професійної компетентності майбутнього фахівця сфери охорони здоров'я [19].

Не менш важливою перевагою використання методу кейсів на заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням вважаємо можливість *активного засвоєння студентами термінології фаху й ознайомлення з автентичними жанрами*, характерними власне для медичної сфери застосування. Як уже згадувалось вище, в основі клінічних кейсів лежать реальні або змодельовані ситуації з медичної практики, що дає змогу студентам не лише засвоювати нову термінологію, а й бачити її функціонування в семантично насиченому з професійної точки зору контексті, характерному для медичного дискурсу. Природно, що така контекстуалізація сприяє глибшому розумінню медичних термінів, оскільки вони виступають не ізольованими лексичними одиницями, а є частиною реальних комунікативних завдань, які зустрічаються у професійній діяльності [20]. Окрім того, метод кейсів забезпечує можливість роботи з автентичними жанрами медичної практики (наприклад,

клінічними звітами, історіями хвороби, медичними протоколами, рекомендаціями тощо), які традиційно характеризуються наявністю термінології, специфічною структурою й комунікативними функціями. Обговорення кейсів стимулює студентів до аналізу та відтворення жанрових особливостей цих текстів, одночасно тренуючи вміння читати, інтерпретувати і продукувати професійно значущі повідомлення англійською мовою [22].

Якщо ж говорити про дидактичний потенціал методу кейсів у *формуванні комунікативної компетентності* студентів спеціальності «Терапія та реабілітація» у професійному контексті, то варто звернути увагу на те, що комунікативна компетентність у професійній діяльності передбачає здатність до ефективної взаємодії з іншими учасниками комунікації у фахових ситуаціях, зокрема вміле використання мовних засобів для обміну інформацією з пацієнтами, колегами, міжнародними партнерами та науковцями. Саме комунікація є тим ключовим елементом під час професійної підготовки майбутніх фахівців з терапії та реабілітації, який впливає на якість діагностики, планування лікування, стратегію визначення реабілітаційних заходів, довіру пацієнта та професійне співробітництво. Тому педагогічний процес повинен застосовувати такі методи, як метод кейсів, щоб забезпечувати активне застосування іноземної мови в реальних ситуаціях професійного спілкування [23].

Опираючись на власні суб'єктивні спостереження, можемо констатувати, що під час вивчення англійської мови за професійним спрямуванням у закладі вищої медичної освіти метод кейсів відіграє важливу роль у *формуванні навичок критичного мислення та клінічної аргументації*. Згідно з дефініцією Надурак, критичне мислення – «це навичка, що передбачає вміння аналізувати процес мислення на предмет його відповідності критеріям раціональності» [24, 143]. У контексті цього дослідження, під критичним мисленням розуміємо вміння студентів аналізувати інформацію, виділяти суттєве, формулювати аргументи, оцінювати альтернативи та приймати обґрунтовані рішення, що є ключовими складовими ефективної професійної діяльності будь-якого фахівця сфери охорони здоров'я. Будучи інтерактивним і проблемно-орієнтованим підходом, метод кейсів спонукає студентів до активного аналізу ситуацій, виділення проблемних аспектів і формулювання аргументів на основі наявних даних. Такі дії передбачають логічне мислення, оцінювання інформації й вибір найбільш адекватної відповіді з кількох можливих варіантів, що, своєю чергою, сприяє формуванню клінічної аргументації – здатності обґрунтувати власні рішення у професійній сфері [25].

І останнє, не менш важливе, метод кейсів сприяє суттєвому *підвищенню рівня мотивації та навчально-пізнавальної активності студентів* спеціальності «Терапія та реабілітація» під час вивчення англійської мови за професійним спрямуванням. У традиційному курсі іноземної мови студенти часто працюють із абстрактним мовним матеріалом, який може здаватися далеким від їхніх професійних інтересів і практичного застосування. Натомість метод кейсів ґрунтується на реальних або змодельованих професійно-орієнтованих ситуаціях та органічно інтегрує медичний контекст у навчальний процес, що підсилює внутрішню мотивацію та зацікавленість студентів. У процесі роботи з кейсами майбутні реабілітологи бачать безпосередню кореляцію між засвоєним мовним матеріалом і його потенційним використанням у майбутній професійній діяльності, що робить вивчення англійської мови за професійним спрямуванням не лише інтелектуально значущим, а й практично необхідним. Таке поєднання сенсу й практичного застосування є одним із ключових чинників підвищеної мотивації до навчання.

Окрім того, на практиці відзначено, що в інтерактивному процесі вивчення й обговорення кейсів майбутні реабілітологи демонструють вищу навчально-пізнавальну активність порівняно з традиційними методами навчання. Аудиторна робота з кейсами стимулює студентів до самостійного аналізу, групового обміну думками, спільного

пошуку відповідей та аргументації власної позиції, що розвиває не лише мовні навички, а й когнітивну активність. Такий підхід посилює відчуття відповідальності за результати навчання й активізує позааудиторну підготовку, оскільки студенти часто готуються до роботи з кейсами завчасно, опрацьовують професійний словник, аналізують медичні тексти англійською мовою й обговорюють можливі шляхи розв'язання клінічних ситуацій. Таким чином, у педагогічній літературі підкреслюється, що метод кейсів як інтерактивна навчальна технологія значно підвищує мотивацію й зацікавленість студентів, оскільки вони не лише вивчають іноземну мову за професійним спрямуванням, а й зацікавлені у формуванні власної професійної компетентності [26].

Таким чином, проведене науково-теоретичне дослідження свідчить, що застосування методу кейсів як сучасного методу навчання на заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням є ефективним інструментом формування іншомовної професійної комунікативної компетентності студентів спеціальності «Терапія та реабілітація» та співвідноситься з виокремленими раніше ключовими напрямками їхньої професійної підготовки у закладі вищої медичної освіти.

Висновки

Узагальнення результатів проведеного дослідження дозволяє зробити висновок, що іншомовна професійна комунікативна компетентність майбутніх реабілітологів є складним інтегративним утворенням, яке охоплює лінгвістичний, комунікативний, професійний, соціокультурний та стратегічний компоненти і виступає важливою складовою їхньої загальної професійної компетентності. Відтак, у ході дослідження уточнено роль навчальної дисципліни «Англійська мова за професійним спрямуванням» як основного механізму формування англомовної професійної комунікативної компетентності студентів спеціальності «Терапія та реабілітація». Своєю чергою, аналіз змісту освітньої програми цієї дисципліни дозволив виокремити такі ключові напрями її формування, як термінологічно-лінгвістичний, професійно-комунікативний, академічно-перекладацький, соціокультурний та етико-комунікативний, що загалом свідчить про комплексний і компетентнісно-орієнтований характер мовної підготовки майбутніх реабілітологів у закладі вищої медичної освіти.

Детерміновано поняття методу кейсів у контексті викладання іноземної мови за професійним спрямуванням як інтерактивної, проблемно-орієнтованої та студентоцентричної педагогічної технології, спрямованої на моделювання професійного мовного середовища й активне залучення студентів до аналізу і розв'язання професійно значущих ситуацій. Узагальнення наукових підходів дозволило окреслити ключові характеристики методу кейсів, зокрема його проблемність, контекстуальність, інтерактивність, рефлексивність і міждисциплінарність.

Розкрито дидактичний потенціал методу кейсів у формуванні англомовної професійної комунікативної компетентності студентів спеціальності «Терапія та реабілітація». Виявлено, що його застосування на заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням забезпечує інтеграцію мовної та професійної підготовки, сприяє ефективному засвоєнню фахової термінології та опануванню автентичних жанрів медичного дискурсу, розвитку комунікативних умінь у клінічному контексті, формуванню критичного мислення й навичок клінічної аргументації. Важливим результатом використання методу кейсів виокремлено також підвищення рівня мотивації та навчально-пізнавальної активності студентів, що позитивно впливає на якість їхньої мовної та професійної підготовки.

Отже, результати дослідження підтверджують педагогічну доцільність та ефективність використання методу кейсів у процесі формування іншомовної професійної комунікативної компетентності майбутніх реабілітологів і дозволяють

розглядати його як один із провідних інструментів модернізації викладання англійської мови за професійним спрямуванням у закладах вищої медичної освіти. Відтак, перспективи подальших наукових розвідок у цьому напрямку вбачаємо у розробці й апробації системи професійно-орієнтованих кейсів, адаптованих до специфіки клінічної та реабілітаційної практики, з урахуванням актуальних викликів системи охорони здоров'я в Україні.

Список використаних джерел

1. Thistlethwaite, J.E., et al. (2012). The Effectiveness of Case-Based Learning in Health Professional Education. A BEME Systematic Review: BEME Guide No. 23. *Medical Teacher*, 34(6), e421-44. <https://doi.org/10.3109/0142159X.2012.680939>.
2. Elgheit, R.E.A., & Nashat, N. (2025). Bringing Theory to Life: Integrating Case-Based Learning in Applied Physiology for Undergraduate Physiotherapy Education. *BMC Medical Education*, 25, 234. <https://doi.org/10.1186/s12909-025-06725-7>.
3. Ertl, S., Wadowski, P.P., & Löffler-Stastka, H. (2025). Improving Students' Performance via Case-Based e-Learning. *Frontiers in Medicine*, 11:1401124. <https://doi.org/10.3389/fmed.2024.1401124>.
4. Лещенко, Г. (2024). Case Study as an Effective Method of Teaching English for Specific Purposes. *SWorldJournal*, 3(27-03), 42–50. <https://doi.org/10.30888/2663-5712.2024-27-00-038>.
5. Bechko, Ya., Movchan, L., & Karychkovska, S. (2025). Critical Thinking Skills Formation in the Process of Applying the Case-Study Method in Foreign Language Teaching of Students in a Non-Linguistic Higher Education Institution. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 83(1), 260-265. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/83-1-38>.
6. Романов, І.І. (2018). Умови застосування методу кейсів при навчанні іноземних мов. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*, 60(5), 98-102. URL: <https://enpuirb.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f16861b7-da39-46bd-b140-a87ed3ea29dd/content>.
7. Єлагіна, Н.І. (2025). Методологічний аспект вивчення англійської фахової термінології у контексті дисципліни «Англійська мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних закладів вищої освіти. *Медична освіта*, (3), 21-26. <https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2025.3.15608>.
8. Canale, M. (1983). From Communicative Competence to Communicative Language Pedagogy. *Language and Communication*, 1(1), 1-47. URL: <https://www.scribd.com/document/506504562/Canale-M-1983-From-Communicative-Competence-to-Communicative-Language-Pedagogy>.
9. Дмитрук, Л. (2018). Професійна мовнокомунікативна компетентність майбутнього фахівця медичної галузі. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*, (2), 59-65. <https://doi.org/10.31499/2307-4906.2.2018.149196>
10. Кухта, І.В. (2010). Іншомовна компетентність у контексті формування комунікативної культури студентів у процесі вивчення іноземної мови. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*, 4, 27-32. URL: <https://visnyk.vntu.edu.ua/index.php/visnyk/article/view/613>.
11. Кушнір, В.С. (2020). Лінгвістична компетентність як чинник мотивації самовдосконалення майбутніх медиків. *Вісник післядипломної освіти. Серія «Педагогічні науки»*, 13(42), 106-122. [https://doi.org/10.32405/2218-7650-2020-13\(42\)-106-122](https://doi.org/10.32405/2218-7650-2020-13(42)-106-122).
12. Мукан, Н., Горохівська, Т., Ієвлев, О., Чубінська, Н., & Кобрин, В. (2023). Іншомовна комунікативна компетентність: поняттєво-категорійний апарат. *Академічні візії*, 15. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.10212646>.

13. Англійська мова (за професійним спрямуванням): силабус навчальної дисципліни для спеціальності І7 Терапія та реабілітація, спеціалізація Фізична терапія. (2025). Львів: ДНП «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького». URL: [https://nextcloud.meduniv.lviv.ua/s/QMGcS42P7JtK9Zk?dir=undefined&path=%2F4.%20%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B0%2F3.%20%D0%A1%D0%B8%D0%BB%D0%B0%D0%B1%D1%83%D1%81%D0%B8%2F5.%20I7%20%D0%A4%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D1%80%D0%B5%D0%B0%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20\(%D1%84%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%BF%D1%96%D1%8F\)&openfile=212919](https://nextcloud.meduniv.lviv.ua/s/QMGcS42P7JtK9Zk?dir=undefined&path=%2F4.%20%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B0%2F3.%20%D0%A1%D0%B8%D0%BB%D0%B0%D0%B1%D1%83%D1%81%D0%B8%2F5.%20I7%20%D0%A4%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D1%80%D0%B5%D0%B0%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20(%D1%84%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%BF%D1%96%D1%8F)&openfile=212919).
14. Прибора, Р. (2018). Метод кейсів на заняттях з англійської мови професійного спрямування у вищих медичних навчальних закладах. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 21(2), 133-137. <https://doi.org/10.24919/2308-4863.2/21.167322>.
15. Barnes, L.B., Christensen, C.R., & Hansen, A.J. (1994). *Teaching and the Case Method: Text, Cases, and Readings*. Harvard Business Press. URL: https://books.google.com.ua/books/about/Teaching_and_the_Case_Method.html?id=32UK00iZrskC&redir_esc=y.
16. Козак, Л.В. (2015). Кейс-метод у підготовці майбутніх викладачів до інноваційної професійної діяльності. *Освітологічний дискурс*, 3(11), 153-162. URL: [https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/12809/1/Kozak_L_OD_3\(11\).pdf](https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/12809/1/Kozak_L_OD_3(11).pdf).
17. Bonney, K.M. (2015). Case Study Teaching Method Improves Student Performance and Perceptions of Learning Gains. *J Microbiol Biol Educ*, 16(1), 21-28. doi: 10.1128/jmbe.v16i1.846.
18. Головка, І.О. (2023). Використання кейс-методу в професійно-орієнтованому навчанні іноземної мови студентів нелінгвістичних спеціальностей. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, 210, 77-83. DOI: 10.36550/2415-7988-2023-1-210-77-83.
19. Laely, H. (2021). Case-Based Method and Its Implementation in English for Medical Purposes. *Journal of Language, Literature, and English Teaching (JULIET)*, 2(1), 36-42. <https://doi.org/10.31629/juliet.v2i2.3695>.
20. Šelmić, N. (2021). Case Study Approach to Teaching and Learning English for Medical Purposes. *The Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes*, 9(3), 333-337. <https://doi.org/10.22190/JTESAP2103333S>.
21. Лещенко, Г. (2024). Case Study as an Effective Method of Teaching English for Specific Purposes. *SWorldJournal*, 3(27-03), 42-50. <https://doi.org/10.30888/2663-5712.2024-27-00-038>.
22. Korneyko. I.V. (2017). *Medical Case Description: a Genre-Analytical Approach. Методологія та практика лінгвістичної підготовки іноземних студентів: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Харків, 19 квітня 2017)*. Харків: Національний університет цивільного захисту України. URL: https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/science/konferentsii/_----2017.pdf?srsId=AfmB0oqq6CSj0OW_jmzmhbimw3qfGmuNxfP4kKETvvwJXZnWbdtZO BLO.
23. Haliyash, N.B., Bilkevych, N.A., & Petrenko, N.V. (2019). Формування комунікативної компетентності як фундаментальної складової професії лікаря. *Медична освіта*, (2), 67-74. <https://doi.org/10.11603/me.2414-5998.2019.2.10346>.

24. Надурак, В. (2022). Критичне мислення: поняття та практика. *Філософія освіти*, 28(2), 129-147. <https://doi.org/10.31874/2309-1606-2022-28-2-7>.
25. Антонов, О. (2025). Застосування методу CASE-STUDY у розвитку критичного мислення майбутніх фахівців під час вивчення іноземної мови. *Нові технології навчання*, (99), 8-15. URL: <https://journal.org.ua/index.php/ntn/article/view/419>.
26. Прокоп, І.А., & Саварин, Т.В. (2021). Метод аналізу конкретних ситуацій (кейс-метод) як педагогічна технологія. *Медична освіта*, (1), 93-97. <https://doi.org/10.11603/me.2414-5998.2021.1.11974>.